

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus II. Quomodo Dæmones ab igne infernali torqueantur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

libertatis post plenam determinationem, quam antea habuit: sed habet eadem: ergo.

Confirmatur primò. Si dæmon esset naturaliter inflexibilis, tunc dæmonis obstinatio in peccato non esset culpabilis, siquidem haberet intrinsicam impotentiam respiciendi.

Confirmatur secundò. Sequeretur, quòd etiam bonus Angelus esset naturaliter inflexibilis in bono supernaturali: sed hoc est absurdum; cum juxta doctrinam de gratia ad perseverandum in bono supernaturali gratia DEI sit simpliciter necessaria.

Respondeo, distinguendo majorem, quando habet eadem principia in eadem suppositione & circumstantiis, concedo; in diversis, nego. Sed habet eadem principia post determinationem in diversa suppositione, concedo, in eadem, nego minorem & consequentiam.

Nam post determinationem supponitur iudicium cum plena consideratione & deliberatione adharens objecto, quòd ante infans determinationis nondum supponitur.

Ad 1. Confirmationem, nego sequelam, ut enim obstinatio ipsius sit culpabilis, sufficit, quòd sit ipsi libera in sua causa, eamque potuerit deponere potentia antecedente, est non amplius possit potentia consequente: Unde etiam ipsius impotentia intrinseca respiciendi non est impotentia antecedens, sed consequens.

Ad 2. confirmationem Respondeo distingo, quando sequelam. Esset naturaliter inflexibilis in bono supernaturali, h. e. juxta inclinationem suæ naturæ, & tamen dependentem ab adiutorio gratiæ, concedo, independentem ab illo, nego.

ARTICULUS II.

Quomodo dæmones ab igne infernali torquentur?

SUMMARI.

1. Dæmones præter penam damni sustinent penam sensus.
2. Idque in inferno.
3. Quamvis plures vagentur extra infernum.
4. Ignis infernalis est verè corporeus.
5. Rejicitur sententia dicens spiritus cruciari in potentia sensitiva.
6. Neque consistit pena sensus in apprehensione ignis nocivi.
7. Neque in immediata productione tristitiæ.
8. Neque in productione caloris intra substantiam spiritus.
9. Neque in productione qualitatis fedantis.
10. Pena sensus consistit in alligatione ad ignem infernalem.
11. Effectivè causatà.
12. Et violenter impediente spiritum à sua naturali operatione.
13. Quam sequitur summus dolor, & tristitia.
14. Authoritates objectæ exponuntur.
15. Hæc alligatio non pertinet ad penam damni.
16. Nec est æqualis in omnibus.
17. Nec dæmones in aère vagantes hæc penam sunt liberi.
18. Sensus D. Augustini de penis alterius mundi.

§. I.

Certioribus præmissis, refelluntur diverse explanationes.

1. Certum est primò, dæmones præter penam damni, quæ est perpetua exclusio à regno colorum, & carentia visionis beatificæ, sustinere penam sensus, hoc est, cruciatum & molestiam, quæ extrinsecus ab igne infernali, seu instrumento Divinæ justitiæ infligitur, veluti constabit ex dicendis.
2. Certum est secundò, De fide, dari locum tam dæmonibus, quam aliis damnatis punien-

dis deputatum, ut constat ex Sap. 5. *Taliter dixerunt in inferno, hi, qui peccaverunt. Luc. 16. Mortuus est dives, & sepultus in inferno.* 2. Petr. 2. *DEVS Angelis peccantibus non spernit, sed rudentibus inferni detractis in naturam tradidit cruciandos.*

Certum est tertio. De facto ex speciali ordinatione DEI plures dæmones extra infernum, & in hoc aère vagati, unde etiam *æthere patres* nominantur, & colligitur ex Job. 1. *Eph. 2.*

Certum est quarto. Ignem infernalem esse verum ignem corporeum, non Metaphoricum, quò non modò damnatorum corpora post resurrectionem, sed etiam animæ & dæmones verè realiter cruciantur, ut est constans Catholicorum doctrina delumpta ex Matth. c. 25.

Magna tamen est difficultas in explicanda actione, quæ ignis ille corporeus cruciet & affligit spiritus sensus omnis expertes, & dolentissime qualitatis, quam ignis in corporibus producit, incapaces; semperque facilius est, in hoc puncto sententias aliorum refellere, quam propriam statuere.

Dixerunt igitur aliqui primò. Cum anima separata etiam separari potentia sensitiva, quæ anima possit sentire calorem & actionem ignis, de illa tristari.

Sed contra est primò. Quòd hæc opinio nondum explicat, quomodo dæmones cruciantur constituti omni potentia sensitiva. Secundò. Actus potentia sensitiva, ut arguit S. D. q. 26. de ver. a. 1. non possunt exerceri extra corpus, cum alioquin animæ brutorum non minùs essent incorruptibiles, quam anima intellectiva. Tertio. Quia sentire qualitatem sensibilem non est malum, sed perfectio sensus, nisi illa qualitas sentiat & cognoscatur ut nociva. Igitur remanet ostendendum, per quid illa qualitas esset nociva animæ separata.

Dixerunt

Dixerunt alii secundò. Demones & animas ab igne pati, eò quòd apprehendunt ignem sibi esse nocivum. Sed contra est primò. Quòd hæc ratio contra proprietatem verborum S. Script. pœna pœnia Spirituum damnatorum efficiatur memoranda & imaginaria; nec tam ab igne, quàm sua imaginatione Spiritus torquerentur. Contrà tertio. Illa apprehensio vel foret vera, vel falsa: Si vera, jam supponit ignem nocivum esse; adeòque præter apprehensionem debet aliud quid assignari, per quod ignis fiat nocivus. Si falsa, tunc DEUS positivè concurreret ad errorem & falsitatem, quippe à quo pœna principaliter infligitur, & species hoc modo repræsentativæ infunderetur: sed hoc est absurdum: ergò.

Dixerunt alii tertio: Quòd ignis immediate producat in dæmone tristitiam, quam mediante qualitate dolorifera producat in anima conjuncta corpori.

Sed contra est, quòd implicat actus vitalis absque suo objecto: sed pro actu vitali tristitia hic nullum supponeret objectum, hoc enim esset qualitas dolorifera; quæ tamen nulla est.

Dixerunt alii quarto. Ignem infernalem per productionem sui caloris in substantia Spiritus damnati, eò modo cruciare Spiritum; quo modo corpora cruciat. Contrà enim est primò. Quòd nulla potius sit proportio inter qualitates corporeas, & potentias spirituales, quò modo ergo Spiritus recipiet calorem? Secundò. Si Spiritus reciperet calorem, quid ille calor molesti inferret Spiritui; quòdnam ejus temperamentum laderet? cum non alia ratione corpori sit molestus, quàm quia ejus temperamentum totamque compaginem dissolvit, & in ignem convertit.

Dixerunt alii quinto. Ab igne infernali produci qualitatem sadantem, & deturpantem substantiam Angeli; uti ex opposito per gratiam beneficentem eadem substantia exornatur, & hujusmodi qualitatis perpetuo aspectu & consideratione demones torqueri. Sed contra est; quòd illa qualitas sadans deberet à substantia Angeli auferri aliquem decorem & perfectionem naturalem; sed quæ quippe, quæ auferretur decorem Angelorum supernaturalis, est macula peccati mortalis, quæ non est Angelorum pœna; sed culpa: atqui non offendit ista sententia, quisquam decor naturalis per ignem infernalem Angelo sit deperditus, siquidem naturalia in dæmonibus manerunt intacta.

In hoc labyrintho variarum opinionum sequendum est filium Angelici Doctoris, juxta cuius mentem sit.

CONCLUSIO. Pœna sensus, quam Spiritus damnati patiuntur, consistit (1.) in eorum alligatione ad ignem infernalem (2.) quam ipse ignis efficiat (3.) in eorum intellectu Divinæ virtutis producendo qualitatem spiritualem impeditivam, ne a se operari possint (4.) simulque excitationem ad perpetuam considerationem hujus alligationis. S. D. hic, & 4. contr. gentes. c. 90.

Prima pars, quòd demones alligatione puniantur, constat in primis ex loco Script. supr. cit. Ex Epist. S. Judæ. *Vinculis æternis sub caligine referantur Apoc. 20. misit eum in abyssum, & clausit.* R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. 1.

& signavit super illum. Ratio quoque est, quòd ejusmodi alligatio maximam molestiam interat Spiritibus, qui suapte naturâ liberi, ac super omnem corpoream naturam elevati per hanc alligationem quoad suas potentias & operationes corpori subjiciuntur & impediuntur, ne pro suo libitu in alia loca & corpora operationem suam exercere, seque ab uno in aliud liberè transferre possint. Nec alius modus torquendi est assignabilis, ut ex aliorum opinionum refutatione constat.

Secunda pars, quam tradit S. D. q. 26. d. 11. Verit. a. 1. probatur. S. Scriptura exponenda est cum proprietate, quamdiu nullum sequitur inconveniens; sed Verba S. Scriptura significant veram & physicam actionem, quâ Spiritus ab igne detinetur, veluti cum dives Epulo queritur Luc. 16. *Crucior in hac flamma.* Adde, quòd sine effectiva alligatione non rectè intelligi possit violentia depressio & subjectio Angeli sub igne corporeo, quæ tamen requiritur ad hoc, ut Angelus non solum violenter in igne, sed etiam ab igne detineri; & torqueri dicatur.

Tertia pars probatur. Non potest Angelus violentè & effectivè detineri, nisi effectivè impediatur ab actione intellectiva formaliter immanenti, & virtualiter transeunti; quia Angelus non nisi per imperium prædictum intellectus formaliter immanens, & virtualiter transiens in loco constituitur, ut dictum disp. 28. a. 2. Sed hoc non potest intelligi, nisi Angelus Physicam entitatem ab igne productam recipiat in intellectu, per quam ab ejusmodi operatione elicienda impediatur: ergo. Jam verò illa Physica entitas non est substantia, ut per se patet: non ubi modale, quòd nullibi admittimus, restat ergo ut sit qualitas, non quidem corporea, cujus in subjecto spirituali nulla est capacitas; ergo spiritualis.

Quarta pars inde constat, quòd in dæmonibus perpetuò sit summus dolor, & tristitia; sed hæc requirunt apprehensionem mali disconvenientis; ergo demones continuò excitantur ad considerationem hujus alligationis, veluti mali sibi summè disconvenientis.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Obicies primò. S. Script. & PP. in tormento ignis infernalis plus insinuare, quàm solam detentionem & alligationem, nam dives Epulo cit. q. 16. *Luca,* non dixit tantum, detineor, sed *crucior in hac flamma.*

Respondeo plus significari à Scriptura & PP. quàm alligationem, prout ista significat solam præsentiam in loco, concedo, prout significat violentam subjectionem ad corpus locans, & impedimentum operationum connaturalium, nego.

Objic. secundò. Alligatio ad locum videtur magis pertinere ad pœnam damni, quàm sensus, cum etiam pueri limbo detenti sint loco alligati, nec tamen ex communiori Theologorum sententia patiantur pœnam sensus.

Respondeo negando antecedens, & ratio patet ex modò dictis, quia alligatio, de qua loquimur, ultra præsentiam importat violentam subjectionem

P p

nem

nem Spiritus ad ignem, & impeditionem operationum connaturalium, qualem non patiuntur parvuli in limbo detenti.

- ¶ 6. Obijcies tertio. Pœna alligationis est æqualis in omnibus damnatis, nec tamen æqualis est pœna sensus: ergo pœna sensus non consistit in alligatione.

Respondeo negando antecedens: quia quanto quisque Spiritus est nobilior, tanto molestius fert, se ab ignobili corpore detineri & subjugari.

- ¶ 7. Obijcies quarto. Dæmones existentes in aëre patiuntur pœnam sensus, nec tamen sunt alligati ad ignem infernalem: ergo pœna sensus in alligatione facta ab igne infernali non rectè salvaritur.

Respondeo, dæmonem in aëre existentem vel ab ipso igne quamvis distante, divinâ tamen vir-

tute elevato torqueri, vel ipsum aërem, aut aliud corpus elevari ad eandem pœnam æquivalenter inferendam: quæ ipsa etiam animabus damnatis in flammis purgatorii patientibus proportionaliter sunt applicanda.

Colliges ex dictis; quamvis hæc verosimilitudine de alterius mundi panis è D. Thomæ doctrina dicantur, illarum tamen modum esse ut obcurritur, sic incertissimum, nihilque in hac re certum posse statui, quàm quod D. Augustinus expressit l. 21. d. civit. c. 10. *miris, veris tamen modis etiam Spiritus incorporeos pœna corporalis ignis affigit, cum Spiritus hominum etiam ipsi incorporei & nec potuerint includi corporalibus membris, & tunc poterunt corporum suorum vinculis infelicitate alligari.*

DISPUTATIO XXXVI.

DE

Ordinatione & officiis Angelorum.

Nunc Angelos ad se invicem & ad hominem comparatos cum S. D. à q. 106. consideramus, & primum, quomodo sibi loquantur, seque illuminent, tum quibus ordinibus, ac officiis distinguantur, hominésque gubernent, disquirimus.

ARTICULUS I.

Quomodo Angeli invicem loquantur, seque illuminent?

SUMMARIUM.

1. *Requista ad locutionem.*
2. *Locutio fit per directionem sui conceptus.*
3. *Illuminationem Angelorum probat auctoritas.*
4. *Et ratio S. Doctoris.*
5. *Quomodo fiat illuminatio?*
6. *De quibus objectis fiat?*
7. *Conditiones & definitio illuminationis.*

§. I.

Exponitur locutio Angelorum.

- ¶ 1. Loqui est suum conceptum ad alterum ordinando & dirigendo eidem manifestare. Unde primò ad locutionem requiritur actus voluntatis, quo quis vult & consentit actum suum alteri innotescere: ideo qui absque tali ordinatione ad alterum, casu aliquo v. g. in somno, aut ebrietate verba proferret, non verè diceretur loqui. Secundò, ut conceptus ad audientem directus fiat ipsi manifestus, si antea erat ignotus: in quem finem nostra locutio indiget quibusdam signis, & vocibus vel formalibus, vel virtualibus. Siquidem, ut S. D. hęc, nostra cognitio duplici impedimento alteri occultatur, nempe voluntate intelligentis, & grossitie corporeæ molis; quæ causa est, quòd ad locutionem non sufficiat sola voluntatis directio, nisi insuper accedat externa significatio.

Dixi tamen. Si conceptus antea fuit ignotus; in ea quippe locutione, quæ DEO omnia cor-

dium secreta inspicienti loquimur, nulli est obus manifestacione. Hoc posito queritur, quòd ratione unus Angelus loquatur alteri? nam Angelos colloqui clara est S. Script. Auctoritas 1. Cor. 13. 1. 6. Apoc. 6. nec tamen exterioribus signis innotescere, ex conditione naturæ incorporeæ certum est.

CONCLUSIO. *Angelorum locutio in hoc consistit, quòd Angelus loquens per actum voluntatis consentit, ut suus conceptus alteri innotescat.*

Ratio S. D. est: loqui (ut dictum) est suum conceptum alteri manifestare; sed hoc fit, quòd primum Angelus consentit, ut suus conceptus innotescat alteri: ergo, Minor probatur. Tunc manifestatur conceptus alteri, quando ad illum dirigatur, & tollitur impedimentum obstant manifestacioni; sed utrumque fit per voluntatis consentum, ut suus conceptus huic determinatæ personæ fiat manifestus: ergo. Minor quoad primum membrum patet, nil enim aliud est dirigere suum conceptum, quàm velle, ut potius huic, quàm alteri innotescat. Quoad 2. membrum probatur. Unicum impedimentum manifestacionis est voluntas Angeli, sub suo jure & potestate conceptum retinens (nam Angelum habere congenitas species, quibus in actu primo representantur operationes aliorum Angelorum, suppono ex dictis) sed hoc impedimentum removetur hoc ipso actu, quo Angelus suo jure cedit, & vult, ut suus conceptus non minus alteri, quàm sibi sit cognitus: ergo.

§. II. *Explic.*